

Landskap: Småland Upptecknat av: Gösta Magnusson,

Härad: Allbo Adress: Lönsboda.

Socken: V.Torsås Berättat av:

Uppteckningsår: 1932. Född år i

Uppteckningen rör

Olika namn på veckodagarna.	sid.
"Stålbergs Jean" - stark man.	1.
Segehuva.	1-2.
Ordspråk.	2.
<u>Visa:</u> "Käringen på backen."	2,7.
Hönsavisan.	2-3.
Lyte.	4-5.
Inskription å spishäll.	5-7.
	7.

5120

Kronobergs Län den 26 sept. 1932.

Till Hembygdsförbundet i Kronobergs Län, Växiö.

Jag får till Hembygdsförbundet och dess sekreterare Erik Elgqvist, framföra ett varmt tack för den skrivelse jag fick mottaga vid nyåret.

Högaktningsfullt.

Gösta Magnusson.

Nuvarande adress:

Gösta Magnusson;
Toffelfabriken,
Lönsboda.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5120

Gottä Jägner

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1. Gamla Folkminnen.

"Jonas i Bastkulk" den s. k. "getagubben" ifrån IHärlunda.

Han namngav veckans sju (7) dagar på tre olika sätt nämligen: Söndag, Måndag, Tisdag, Onsdag, Torsdag, Fredag, Lördag; Sante, Mandé, Tya, Onde, Toè, Fote, Lasse; omv. från Lördag till Söndag: Lisa, Fina, Töcker; Om; Täck, Mild, Snorr.

"Stålbergs Jean" han var känd för sin oerhörda styrka.

Det sades, att han ämnehade dubbelt 'ryggbost'. Vid ett tillfälle säges det, att en del ungdom tränade sin styrka genom att lyfta en stor sten, s. k. ("löftastenen"). Denna sten tog "Jean" på axeln och bar den en sträcka av 200 meter. De andra av ungdomen kunde ej lyfta den från marken. Stenen ligger å Nedregårds ägor än i denna dag. Han var boende i Västra Thorsås församling å Skullatorps ägor, i närheten av Putte-Torpa Here. Han sade sig själv plantera joerpäro (potatis) så stora att de ej gingo i brännerikokarn i Thorsås by, enligt vad sägnen förmäler. Han var gift med en gumma, som fol-

"Stålbergs
Jean" flyttar
en sten, som
ingen annan
kunde förmå
rubba

5120

ket i trakten, kallade "Hejduka - Pöta". Men hennes vanliga namn var visst Kristina.

Födda med 'segerhuva' finnes flera personer i V. Thorsås nämligen: Arvid Magnusson, 28 år, Bokedahl, Grimslöv. Peter Svensson, Hynnenäs, Lödashult omkr. 80 år. Sonja Pettersson, Långasten, Enebyda, 1 år.

(O r d s t ä v.) On d g r v ä k.

Liten`tuva` stjälper ofta hela lasset.

Egen`nytta` är botten för`bytta`.

Den som traktar efter mycket, han mister ofta hela stycket.

Det luktar`fere` (furu) sa "Lorra" here".

Ont skall med ont fördrivas.

V I S A s. k.

Käringen på backen.

En visa jag vill sjunga som är alldeles ny,
och handlar om de`käringer` i Husaby.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

5120

Bevare mig väl för `kärningen` på backen
och kjolen den krängde hon ifrån huvudet till nacken.
Varendaste kväll hon skulle lägga sig ned
Hon hade tre döttrar och de minnsann va` fina.
Den ena hette Karolina hon liknar henne mest.
Med ändan hon vred, och fingrarna hon streta ,
Och maken till flicka kan man då inte leta.
Som sådana saker i hemmet har lärt.
Men så kom den dagen, hon skulle sig skilja
Hon skulle sig skilja ifrån moderns `patt`.
Den gamla bedrövad rev sig i håret,
Bevare mig väl, för nu tar det `besatt`.
För ingen haver jag som matar mina hönor,
elda i spisen eller `bränna` bönor.
Utan bli hemma det säger jag dig.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

5120

Hönsavisan.

Per och Lisa var ett par,
som alltid om sig var,
och Per han så till Lisa sa',
det är väl bäst att vi nu ta,
de bästa hönsa vi har kvar.

Refr: Dika Dickom dig, Dicka Dickomd
Tjola vila Luttan Lej.

Och Per han in i stallet gick,
och Grälle betsla på,
och Lisa in i hönshus gick,
och över hönsa for,
den första hon i vingen tog,
se det var tuppens mor.

Refr: Dickom o.s.v.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

5120

Sen skulle de till stan sig ge,
med alla `hönsade`,
och när de kom till staden fram,
så skulle de ta` hönsa fram,
man var vore `hönsade`,
Ja på buren var en liten läm,
och Lisa glömt att stänga den.
Refr:.....

Sen kommer där en herremän
som ville`hönsa` ha,
Men alla hönsa flugit bort.
Det bästa medel var för dem,
Att genast vända hem igen.
Refr:.....

Ang. `lyte` vill jag här nedan berätta en händelse.

Det hände för en tid sedan, cirka 13 år, att

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

fader Julius Magnusson, arbetade tillsammans med sin broder, som är boende i Skörda, Vislanda. Båda bröderna huggde timmer i en närbelägen skog i Skörda. Far hade sitt 'kvarter' hos brodern. Så en dag kom en 'flisa' av en trädstam och slog till min far i det vänstra ögat så svårt att det gick hål på detsamma och det började blöda, så att de båda bröderna gingo hem. När de kommo hem blev Ernst Magnussons fru (nämligen fars brors hustru) så rädd för det blödande ögat (hon var då i grossess) så den flickan, som hon någon tid därefter framfödde, hade också ett rött öga (det vänstra). När då Julius Magnusson fick reda på att flickan var född med ett sådant öga, gick han dit och tog hål på sitt ringfinger, höll sedan sin vigselring, och lät blodet rinna ned genom denna på flickans sjuka öga. Efter någon tid var ögat bra.

En fru i Hillandsgärde V. Thorsås socken födde för någon tid sedan en pojke, som hade som 'lyte' en tuppkam

två bröder
hugger timmer
i skogen, var-
vid den ene
får en flisa
i ena ögat

liten flicka
får rött öga
vid födseln

flickan botas
av en av tim-
merhuggarna

ovanför ögat. Ovannämnda frun hade under grossesstiden blivit rädd för en tupp *som till och* med huggit henne. Detsamma 'lytet' är ännu ej botat. Pojken är i månaders ålder.

När en människa kom gående å någon väg, och en katt då sprang över vägen, skulle den gående personen spotta tre gånger på vägen. Gjorde han inte det ovannämnda skulle det innebära någon förargelse.

(O r d s t ä v.) *Opdögn åk*.

Tala är silver och tiga är guld.

Fynd.

En kanonkula har hittats i ett 'stenöse' å Svenstorp, Gottåsa, Skatelövs socken.

Å hemmanet Brosnäs i V. Thorsås socken finnes en spis-häll med följande inskription: "Herren bevare hus och hem för eld och brand, för fiender och tjuvars hand."

Antagligen från 1700-talet.